

Zobowiązania jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego w 2010 r.

Zmiany przepisów prawa regulujących gospodarkę finansową jednostek samorządu terytorialnego

Najważniejszą zmianą dotyczącą finansów samorządu terytorialnego w 2010 r. jest uchwalona przez Sejm RP 27 sierpnia 2009 r. nowa ustawa o finansach publicznych²⁷, której przepisy wchodziły w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.²⁸. Zmiana ustawy o finansach publicznych, będącej podstawowym aktem regulującym przebieg procesów finansowych w jednostkach sektora publicznego, stanowi z jednej strony reakcją na wymogi będące tego zarządzenia środkami publicznymi, z drugiej natomiast jest wyrazem dążenia do zreformowania instytucji krajowego prawa finansowego w celu zwiększenia oszczędności, skuteczności i efektywności wykonywania zadań publicznych.

Ograniczenie form organizacyjno-prawnych sektora finansów publicznych (m.in. likwidacja gospodarstw pomocniczych i zakładów budżetowych, które będą mogły funkcjonować w sferze samorządowej wyłącznie w wybranych dziedzinach, takich jak: gospodarka mieszkaniowa, usługi komunalne, zaopatrzenie w energię i gaz, cementarze) ma na celu zapewnienie przejrzystości finansów publicznych. Zgodnie z nową ustawą w jednostkach samorządowych zlikwidowane zostają także rachunki dochodów własnych (wydzielone rachunki dochodów będą mogły funkcjonować jedynie w samorządowych jednostkach budżetowych prowadzących działalność na podstawie ustawy o wiatowej²⁹). Ponadto zlikwidowane zostają samorządowe fundusze celowe (fundusze ochrony środowiska, wojewódzkie i powiatowe fundusze gospodarki zasobem geodezyjnym i kartograficznym oraz terenowe fundusze ochrony gruntów rolnych). Instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi będzie także od 1 stycznia 2011 r. wieloletnie prognozy finansowe. Mają one obejmować okres roku budżetowego i co najmniej trzy kolejne lata.

Ustawa wprowadziła ponadto zmiany w zasadach finansowania zadań z udziałem środków zagranicznych w tym UE. Od 2010 r. zostały wyodrębnione, w ramach budżetu państwa, budżetów europejskich oraz nastąpiła zmiana sposobu dokonywania płatności dla beneficjentów programów i projektów.

Kontrola nad wydatkami publicznymi uległa wzmocnieniu dzięki wprowadzeniu kontroli zarządczej oraz nowych regulacji dotyczących audytu wewnętrznego.

Podkreślić należy, że nowa ustawa o finansach publicznych wprowadziła nakaz równowagi budżetowej (operacyjnego). Zwiększy to efektywność zarządzania środkami publicznymi na szczeblu lokalnym. Dla zarządzania długiem samorządowym ważne są także zmiany limitów emisji zadłużenia (art. 243 nowej ustawy).

Od 2014 r. MF rezygnuje ze wskaźnika 60% zadłużenia. Wprowadza natomiast wskaźnik, który mówi o nadwyżce operacyjnej (dochody będące pomniejszone o wydatki będące) z wydatkami na obsługa zadłużenia.

Według nowego podejścia do oceny efektywności działania JST, skuteczniejszą wskaźniki wymienione wyżej głównie finansów JST charakteryzuje posiadanie nadwyżki operacyjnej, która oznacza, że dochodów pozostaje na finansowanie inwestycji i obsługa zadłużenia. Do oceny faktycznej zdolności kredytowej JST niezbędne jest pomniejszenie wyniku operacyjnego o realizowane wydatki na obsługa zadłużenia i spłaty rat kapitałowych, czyli ustalenie nadwyżki operacyjnej netto.

Osobnym deficytem operacyjnym netto może wskazywać, że obsługa zadłużenia odbywa się kosztem sprzedaży majątku jednostki lub poprzez zaciąganie nowych zobowiązań.

Znaczącym modyfikacjom ulegała ta procedura uchwalania budżetu; radykalnie skrócono ostateczny termin uchwalenia budżetu przez organ stanowiący JST.

Wprowadzono zmiany polegające na wydłużeniu terminów dokonywania analizy poniesionych w danym roku wydatków na wynagrodzenia nauczycieli, wypłacania nauczycielom wynagrodzenia jednorazowego uzupełniającego i sporządzenia sprawozdania z wysokością rednich

²⁷ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

²⁸ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1241).

²⁹ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie owiat (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

wynagrodze nauczycieli w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego. Każda JST sporządza ww. sprawozdanie i przekazuje je m.in. do wyżej regionalnej izby obrachunkowej³⁰.

Jako co roku ukazują się rozporządzenia określające sposób podziału części o wiatowej subwencji ogólnej dla JST w roku 2010³¹. W 2010 r. zmieniły się także przepisy dotyczące zamówień publicznych³², które wprowadziły wiele rozwiązań zapewniających bardziej efektywny system środków odwodzących przy jednoczesnym jak najszerszym wykorzystaniu rozwiązań zapewniających sprawniejsze prowadzenie przez zamawiających postępowań o zamówienie publiczne.

W związku ze zmianami przepisów o postępowaniu publicznym jednostki samorządu terytorialnego, oprócz rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi, będą mogły, w zależności od potrzeb wspólnot lokalnych, przygotowywać plany wieloletnie. Dzięki temu uzyskają możliwość planowania wykraczającego poza rok budżetowy³³.

Zgodnie z nowymi przepisami ustawy o wiatowej³⁴ wysoko opłata za wiadczenie udzielone przez przedszkola publiczne prowadzone przez gminy w czasie przekraczającym wymagany wymiar oraz za korzystanie z wyżywienia w prowadzonych przez gminy przedszkolach ustala rada gminy, a w przypadku innych przedszkoli publicznych - organ prowadzący przedszkole.

W 2010 r. jednostki samorządu terytorialnego uzyskują możliwość dofinansowania ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej do 70% wartości kosztorysowej budowy pełnowymiarowych sal gimnastycznych w gminach, które nie posiadają takiego obiektu, natomiast w przypadku zadań inwestycyjnych podejmowanych w miejscowościach dotkniętych klęskami żywiołowymi możliwość jest dofinansowanie a do 95% wartości kosztorysowej inwestycji sportowej³⁵.

Natomiast z Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych udzielane są preferencyjne kredyty dla gmin i ich związków przeznaczone na finansowanie dokumentacji projektowej inwestycji komunalnych przewidzianych do współfinansowania z funduszy Unii Europejskiej. Pomoc ma trafić do JST, które nie posiadają odpowiednich środków finansowych na przygotowanie dokumentacji inwestycji komunalnej. Poza gminami i ich związkami podmiotami uprawnionymi do uzyskania preferencyjnego kredytu z FRIK są również powiaty i ich związki³⁶.

W 2010 r. zaczęły obowiązywać ponadto dwa rozporządzenia dotyczące sprawozdawczości jednostek samorządu terytorialnego, wydane na podstawie delegacji zawartych w ustawie o finansach publicznych, określające zasady sporządzania sprawozdań budżetowych z wykonania budżetu państwa i budżetów JST oraz ich obieg³⁷ oraz rodzaje, formy terminy i sposoby sporządzania przez jednostki sektora finansów publicznych sprawozdań w zakresie ogólnych operacji finansowych, w szczególności w zakresie należności i zobowiązań, w tym państwowego długu publicznego, udzielonych poręczeń i gwarancji oraz odbiorców sprawozdań³⁸.

Zmianom uległy także przepisy dotyczące szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych,

³⁰ Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela (Dz.U. Nr 213, poz. 1650).

³¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 grudnia 2009 r. w sprawie podziału części o wiatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2010 (Dz.U. Nr 222, poz. 1756).

³² Ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 223, poz. 1778).

³³ Ustawa z dnia 2 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 28, poz. 146).

³⁴ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o systemie owiat (Dz.U. Nr 148, poz. 991).

³⁵ Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 23 sierpnia 2010 r. w sprawie dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz.U. Nr 156, poz. 1051).

³⁶ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o zmianie ustawy o Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych (Dz.U. Nr 169, poz. 1135).

³⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103).

³⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. Nr 43, poz. 247).

zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami RP³⁹.

Zobowiązania JST województwa lubuskiego w latach 2008-2010

Do zobowiązań należących do państwowego długu publicznego wlicza się kwoty zobowiązań z tytułu niespłaconych kredytów i pożyczek, niewykupionych papierów wartościowych wyemitowanych przez JST oraz przyjętych i wykorzystanych w budżecie tych jednostek depozytów. Uwzględnia się również zobowiązania publiczne i cywilnoprawne, których termin płatności nie może być co najdłużej dłuższy niż ich wymagalnym charakterze. Efektywność zarządzania długiem przez organ wykonawczy winna być poddawana ocenie przez organ stanowiący przy przyjmowaniu sprawozdania z wykonania budżetu zarówno za I półrocze jak i za rok budżetowy.

Prawną granicą dla wielkości długu publicznego JST jest wyznaczony w ustawie z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych limit zadłużenia, który na koniec poszczególnych kwartałów i na koniec roku nie może przekroczyć 60% w relacji do dochodów⁴⁰. Ograniczenie to nie obejmuje wyemitowanych papierów wartościowych oraz kredytów i pożyczek zaciętych w związku z realizacją zadań finansowanych przy udziale środków z budżetu UE, środków uzyskiwanych od państw członkowskich EFTA i innych środków zagranicznych. Limit ten będzie miał zastosowanie do końca 2013 r.; po tym terminie wejdzie w życie przepis art. 243 obowiązujący od 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nakładający na JST obowiązek wyliczania indywidualnego limitu zadłużenia. Trzyletni okres karencji ma na celu umożliwienie dostosowania przez JST swoich budżetów do nowej metodologii wyliczania zadłużenia.

Przeciętne zadłużenie JST w 2010 r. w skali kraju było wyższe od zeszłorocznego o 7,8 punktów procentowych i wyniosło 33,8%.

Natomiast w woj. lubuskim zadłużenie JST było wyższe od ubiegłorocznego o 15,6 punktów procentowych i stanowiło 40,5% w relacji do wykonanych dochodów.

W 2010 r. odsetek JST, które osiągnęły poziom relacji pow. 30% w woj. lubuskim jest większy niż JST w skali kraju.

JST według poziomu relacji zadłużenia do dochodów ogółem wykonanych przez JST w 2010 r.

Wyszczególnienie	Wskaźnik zadłużenia						
	poniżej	10%-20%	20%-30%	30%-40%	40%-50%	50%-60%	60% i powyżej
Liczba JST ogółem (Polska)	399	509	625	566	436	204	70
% JST ogółem	14,2	18,1	22,2	20,1	15,5	7,3	2,5
Liczba JST ogółem(woj.lubuskie)	12	14	12	27	17	14	0
% JST ogółem(woj.lubuskie)	12,5	14,6	12,5	28,1	17,7	14,6	0

Zaliczane do długu publicznego zobowiązania JST wyniosły w 2010 r. 1 712 194 tys. zł i stanowiły 3,1% zadłużenia JST w kraju (55 093 872 tys. zł). W strukturze zadłużenia samorządów lubuskich zobowiązania wobec banków stanowi 90,0% zadłużenia ogółem JST.

Według aktualnie obowiązujących wskaźników zadłużenie sektora samorządowego w skali kraju (po konsolidacji) na koniec 2010 r. stanowi 7,2% długu ogółem sektora finansów publicznych. Wzrost skonsolidowanego długu sektora finansów publicznych w stosunku do stanu z końca grudnia 2009 r. wynikał przede wszystkim ze zwiększenia zadłużenia zarówno sektora samorządowego (o 11,3%) jak i samorządowego (o 36,1%).

Informacje zawarte w tabeli nr 1 wskazują, że na koniec 2009 r. relacja łącznej kwoty długu JST do ich dochodów⁴¹ kształtowały się na poziomie znacznie poniżej ustawowego limitu 60% (art. 170 ustawy o finansach publicznych).

W kolejnych trzech latach żadna JST nie przekroczyła ww. wskaźnika zadłużenia⁴². Na koniec 2010r. najwyższy wskaźnik zadłużenia osiągnęły: MG Ślubice (59,7%), MG Krosno(58,4%), pow. wiebodziński (56,2%), pow. świdwiński (58,8%) - po wyliczeniach zobowiązań na zadania realizowane z udziałem środków zagranicznych.

³⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. (Dz.U. Nr 128, poz. 861).

⁴⁰ Relacja w I, II i III kwartale odnosi się do dochodów planowanych, w IV kwartale do wykonanych.

⁴¹ Dług z tytułu pożyczek zaliczono do długu JST.

⁴² Według stanu bazy na dzień 20.04.2011 r. Po korekcie z dnia 5.05.2011 r. sprawozdania budżetowych za 2010r. wskaźnik zadłużenia 60% przekroczyło 1 JST - MG Ślubice (67,9%).

Dwie JST województwa lubuskiego zakończyły rok 2010 r. bez zadłużenia (w 2009 r. 5 JST).

Wskaźnik długu w stosunku do dochodów wykonanych w poszczególnych typach JST w latach 2008-2010

JST	2008 r.	2009 r.	2010 r.
	%		
Gminy	17,1	24,0	38,9
Miasta na prawach powiatu	21,5	30,4	44,5
Powiaty ziemskie	24,6	27,4	42,9
Samorząd województwa	39,0	19,0	36,5
Ogółem JST	21,4	24,9	40,5

Przeciwny wskaźnik długu wszystkich JST w woj. lubuskim na koniec 2010 r. ukształtowały się na poziomie 40,5% i były wyższe w stosunku do ubiegłego roku o 15,6 punktu procentowego. Porównując wskaźniki zadłużenia w analizowanych latach należy zauważyć, że wskaźnik zadłużenia wzrósł we wszystkich typach JST. Znacznemu zwiększeniu wskaźnika ten uległ w samorządzie województwa, na co wpływ miały zmiany zasad finansowania zadań z udziałem środków zagranicznych w tym z udziałem UE.

W skali kraju relacja zobowiązań JST do dochodów wykonanych na koniec 2009 r. jest na poziomie niższym niż w samorządach woj. lubuskiego i wynosi 23,5%.

Zobowiązania wymagalne JST

W 2010 r. dalszemu zmniejszeniu uległ udział zobowiązań wymagalnych w ogólnej kwocie zobowiązań samorządów woj. lubuskiego, co jest zjawiskiem pozytywnym w gospodarce finansowej JST.

Struktura zobowiązań JST woj. lubuskiego wg tytułów dłużnych w latach 2008-2010 (w %)

Lata	Papiery wartościowe	Kredyty i pożyczki	Zobowiązania wymagalne
2008	10,7	88,5	0,8
2009	11,4	88,0	0,6
2010	9,0	90,5	0,5

Dominującą i nadal rosnącą pozycją zobowiązań samorządów są kredyty i pożyczki. Papiery wartościowe (obligacje) są w dalszym ciągu mniej popularną formą finansowania niż kredyty i pożyczki. Ponadto z uwagi na fakt, że emitowane przez JST papiery wartościowe w większości nie funkcjonują na rynku wtórnym zaliczane są w sprawozdawczości budżetowej do pozycji: kredyty i pożyczki, co nie daje pełnego obrazu struktury zobowiązań. Forma ta może być dogodniejszą formą finansowania inwestycji niż kredyty w sytuacji, gdy jednostka samorządowa zamierza spłacać zadłużenie po zakończeniu inwestycji z chwilą, gdy zacznie generować dochody.

Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem w poszczególnych typach JST woj. lubuskiego w latach 2008-2010

JST	Udział zobowiązań wymagalnych w zob. ogółem (w %)		
	2008	2009	2010
Powiaty grodzkie	0,0	0,0	0,0
Powiaty ziemskie	0,1	0,0	0,1
Gminy	1,5	1,0	0,8
Samorząd wojew.	1,0	0,9	0,6
Ogółem JST	0,8	0,6	0,5

W strukturze zadłużenia JST dominują nadal kredyty i pożyczki. Zauważa się dalszy spadek udziału zobowiązań wymagalnych w zadłużeniu ogółem - z 0,6% w 2009 r. do 0,5% w 2010 r.

Udział zobowiązań wymagalnych w całej kwocie zobowiązań lubuskich samorządów z roku na rok ulegał zmniejszeniu.

Wskaźniki spłaty zadłużenia w poszczególnych typach JST w latach 2008-2010 przedstawia poniższe zestawienie

JST	2008 r.	2009 r.	2010 r.
	w %		
Gminy	5,7	5,1	6,3
Miasta na prawach powiatu	8,1	6,7	6,6
Powiaty ziemskie	8,9	6,3	7,2
Samorząd województwa	10,0	2,8	2,6
Ogółem JST	7,2	5,2	6,1

Przeciętne wskaźniki spłaty zadłużenia w księgowości samorządów woj. lubuskiego mieszczą się w granicach określonych ww. art. 169 ustawy o finansach publicznych. Jedynie w gminie Lubniewice wskaźnik ten jest powyżej określonego art. 169 ustawy o finansach publicznych (18,2%). Na osiągnięcie wyszego niż 15% wskaźnika wpływ miały spłacone zobowiązania zaciągnięte tych na realizację zadań realizowanych ze środków UE. Po uwzględnieniu spłaty zadłużenia z tego tytułu wskaźnik ten mieści się na poziomie dopuszczalnym tj. wymienionym w wyżej wskazanym przepisie ustawy o finansach publicznych (tabela 2⁴³).

Zadłużenie jednostek posiadających osobowość prawną w tym SP ZOZ na koniec 2010 r. Zagroźenie dla sytuacji finansowej JST

Publiczne zakłady opieki zdrowotnej utworzone przez organy JST w oparciu o ustawę o zakładach opieki zdrowotnej⁴⁴, prowadzone są w formie samodzielnego zakładu opieki zdrowotnej, pokrywając z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i zobowiązania.

Zadłużenie sektora samorządowego to obok długu JST również dług jednostek posiadających osobowość prawną, dla których samorządami są organami założycielskimi (samorządowe instytucje kultury, SP ZOZ-y, samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną, inne samorządowe osoby prawne). Zobowiązania nadzorowanych przez JST podmiotów posiadających osobowość prawną składają się przede wszystkim z zobowiązań za SP ZOZ.

Kwota zobowiązań nadzorowanych przez JST woj. lubuskiego jednostek posiadających osobowość prawną w 2010 r. wyniosła 341 269,22 tys. zł tj. o 17,8% mniej niż w roku ubiegłym. Były to głównie (99,4%) zobowiązania nadzorowanych przez JST samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (SP ZOZ). Jednostki nadzorowane przez JST posiadające osobowość prawną, winny pokrywać wszystkie wydatki z uzyskanych przez siebie przychodów, jednak w przypadku, gdy nie są w stanie pokryć ujemnego wyniku, ostateczną decyzję o ich likwidacji lub zmianie formy organizacyjnej podejmuje organ stanowiący JST, co wiąże się z koniecznością spłacenia obciążonych danin jednostek zobowiązań. Restrukturyzacja publicznych zakładów opieki zdrowotnej, podjęta w oparciu o ustawę z dnia 15 kwietnia 2005 r.⁴⁵, poprawiła częściowo sytuację finansową tych jednostek, jednak utrzymują się nadal wysoki stopień ich zadłużenia w dalszym ciągu stwarza realne zagrożenie dla finansów wielu JST.

Zobowiązania JST oraz jednostek posiadających osobowość prawną nadzorowanych przez JST poszczególnych typów w latach 2009 i 2010

Wyszczególnienie	Zobowiązania JST (w tys. zł)		Dynamika (w%) 3:2	Zobowiązania samorządowych jednostek posiadających osobowość prawną (w tys. zł)		Dynamika (w%) 6:5	Relacja zobowiązań JST do dochodów JST		Relacja skumulowanych ¹⁾ zobowiązań do dochodów JST	
	2009	2010		2009	2010		2009	2010	2009	2010
	1	2		3	4		5	6	7	8
Polska, z tego:	40.294.344	55.089.831	136,7	4.551.087	4.371.485	96,1	26,0	33,8	29,0	36,5
woj.lubuskie	1.075.752	1.712.194	159,2	415.311	341.269	82,2	24,9	40,5	34,5	48,5

¹⁾ Skumulowane zadłużenie jest to łączna wartość zobowiązań w własnych JST oraz zobowiązań nadzorowanych przez nie jednostek posiadających osobowość prawną.

Zobowiązania własne obciążające budżety JST woj. lubuskiego w 2010 r. stanowią 40,5% (w skali kraju były niższe - 33,8%) w relacji do ich dochodów, jednak znacznie z zobowiązaniami

⁴³ Zestawienia tabelaryczne zamieszczone na końcu materiału.

⁴⁴ Art. 8 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jednolity Dz.U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 ze zm.).

⁴⁵ Ustawa z dnia 15 kwietnia 2005 r. o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 78, poz. 684 z późn. zm.).

nadzorowanych przez nie jednostek (głównie SP ZOZ) wskaźnik ten wzrósł do 48,5% (36,5% w skali kraju).

Na koniec 2010 r. skumulowany wskaźnik zadłużenia Województwa Samorządowego stanowił 82,2%, natomiast powiatów 60,7%. Sytuacja województwa samorządowego mierzona relacją łącznej wartości zobowiązań własnych JST oraz zobowiązań nadzorowanych przez nie SP ZOZ do dochodów w 2010 r. uległa pogorszeniu. Przyczynił się do tego wzrost własnych zobowiązań a głównie uzyskanie nowych dochodów w 2010 r. niż w 2009 r.

Natomiast skumulowany wskaźnik zadłużenia powiatów to 60,7%. Kształtowały się one różnie w przypadku poszczególnych powiatów. Największe zagrożenie dla gospodarki finansowej stanowił skumulowany dług w pow. gorzowskim (143,8%).

W 2010 r. obserwuje się wzrost zadłużenia o 18,9% w stosunku do 2009 r. państwowych SP ZOZ (o 18,9%), oraz spadek zadłużenia samorządowych SP ZOZ (o 2,0%)⁴⁶.

Zadłużenie SP ZOZ dla których JST woj. lubuskiego są organami związycielskimi uległo zmniejszeniu w tym okresie o 18,1%.

W latach 2008-2010 zadłużenie SP ZOZ przedstawiało się następująco:

JST	2008 r.	2009 r.	2010 r.
	w zł		
Gminy	131	686 119	0
powiaty ziemskie	206 579 098	189 366 297	121 807 059
województwo samorządowe	223 894 782	223 937 314	217 259 455
Ogółem	430 474 011	413 989 730	339 066 514

Wprawdzie zobowiązania SP ZOZ w skali województwa uległy na przestrzeni analizowanych lat zmniejszeniu, to jednak należy zauważyć wzrost na koniec 2010 r. zobowiązań wymagalnych. Wzrost zobowiązań, w tym również wymagalnych odnotowano w SP ZOZ, których organem związycielskim jest pow. strzelecko - drezdenecki. W województwie samorządowym i powiecie międzyrzeckim pomimo zmniejszenia zadłużenia ogółem zobowiązania wymagalne nieznacznie wzrosły w stosunku do 2009 r.

Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem SP ZOZ w latach 2008-2010 (w %)

Lata	Zobowiązania ogółem	w tym: zobowiązania wymagalne	Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiąz. ogółem
	w zł		w %
2008	430 474 011	107 975 648	25,1
2009	413 989 730	115 542 912	27,9
2010	339 066 514	102 845 326	30,3

Informacji w zakresie zobowiązań ww. jednostek dostarczyły sprawozdania sporządzone na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁴⁷, do których sporządzenia zostały zobowiązane również SP ZOZ.

Z analizy tych sprawozdań na przestrzeni lat wynika, że zadłużenie SP ZOZ było częściowo wyłączone z budżetu samorządu, który był jego organem związycielskim. Sytuacja taka stanowiła zagrożenie dla funkcjonowania gospodarki finansowej organu związycielskiego, w związku z czym od wielu lat podejmowały próby aktywnego wspierania SP ZOZ-ów. Najczęściej pomoc polegała na udzielaniu pożyczek, dokonywaniu na rzecz tych jednostek zakupów inwestycyjnych oraz udzielaniu pożyczek, czy też udzielaniu dotacji.

Najpowszechniejszymi wierzycielami samorządowych SP ZOZ są dostawcy towarów i usług, sektor ubezpieczeniowy oraz pozostali wierzyciele, w tym głównie pracownicy.

W sprawozdawczości w zakresie operacji finansowych z tej kwoty zobowiązań wymagalnych, której wielkość obniżyła się, lecz jej udział w ogólnej kwocie zobowiązań samorządowych SP ZOZ wzrósł wyodrębnione zostały zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług wobec wszystkich

⁴⁶ Informacja o zadłużeniu Sektora Finansów Publicznych IV kw/2010 o Departamentu Działu Publicznego Ministerstwa Finansów, Warszawa 30 marca 2011 r.

⁴⁷ Dz.U. Nr 113, poz. 770.

wierzycieli. Pozostałe zobowiązania wymagalne wobec sektora rządowego składają się przede wszystkim z zaległości podatkowych wobec budżetu państwa. Natomiast pozostałe zobowiązania wymagalne wobec sektora samorządowego to przede wszystkim niezapłacone podatki i opłaty na rzecz budżetów JST i samorządowych funduszy celowych, wobec sektora ubezpieczeniowego - to zaległości w przekazywaniu składek. W pozostałych zobowiązaniach wymagalnych, nie stanowi tych zaległości z tytułu dostaw towarów i usług mieszczą się między innymi zaległości w wypłacaniu wynagrodzeń pracownikom.

Na szereg nieprawidłowości w gospodarce finansowej prowadzonej przez samorządowe zakłady opieki zdrowotnej, w tym na nierzetelno danych prezentowanych przez SP ZOZ w sprawozdaniach finansowych - dotyczących obciążających zakłady zobowiązań wskazujących przeprowadzone przez regionalne izby obrachunkowe kontrole, które wykazały brak należytego wykonywania przez organy zarządcze ich obowiązków nadzorczych. Nieprawidłowości wystąpiły w zakresie zaniechania kontroli prawidłowości prowadzenia przez zakłady gospodarki finansowej, jak również kontroli rzetelności składanych przez SP ZOZ sprawozdań w zakresie operacji finansowych. W niewielkim stopniu JST kontrolowały działania restrukturyzacyjne realizowane przez zakłady.

Ponadto nie weryfikowano prawidłowości wykorzystania przez SP ZOZ otrzymanych z budżetów jednostek samorządowych dotacji celowych

Na negatywną ocenę zasługuje zaniechanie wypełnienia przez organy zarządcze prawnych obowiązków w zakresie ustalenia zasad gospodarowania majątkiem przez SP ZOZ⁴⁸.

Opracowanie:
Ewa Okońska
Naczelnik Wydziału Informatyki i Informatyzacji
Analiz i Szkole

⁴⁸ Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych Komisja Koordynacji Kontroli „Gospodarka finansowa samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej za lata 2006-2007, Informacja o wynikach kontroli, / ód 2009.

Tabela 1. Poziom zadużenie JST województwa lubuskiego - za IV kwartały 2010 roku

Lp.	Nazwa jednostki	Typ	Dochody wykonane	Zobowiązania		Relacje do dochodów	
				ogółem	w tym: zobowiązania wymagalne	zadłużenia ogółem	zadłużenia z wyłączeniem
				w zł		%	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	GOZDNICA	1	11 183 101	3 460 000	0	30,9	30,9
2	GUBIN	1	55 769 168	25 845 528	22 211	46,3	23,1
3	KOSTRZYN nad Odrą	1	55 638 858	25 760 585	0	46,3	46,3
4	ŁĘKNICA	1	10 676 132	232 627	232 627	2,2	2,2
5	NOWA SÓL	1	107 020 456	44 870 991	1 270 991	41,9	28,4
6	ŻAGAŃ	1	61 494 842	10 436 802	2 886	17,0	13,4
7	ŻARY	1	96 739 266	22 135 000	0	22,9	22,9
8	BLEDZEW	2	11 761 341	4 043 425	0	34,4	32,5
9	BOBROWICE	2	11 040 511	2 428 078	0	22,0	0,0
10	BOGDANIEC	2	17 913 870	7 700 000	0	43,0	39,2
11	BOJADŁA	2	8 275 070	1 538 538	3 035	18,6	0,3
12	BRODY	2	8 910 028	2 241 095	0	25,2	0,0
13	BRZEŹNICA	2	10 272 325	1 322 158	954	12,9	12,9
14	BYTNICA	2	6 613 310	3 542 814	156	53,6	40,1
15	DĄBIE	2	13 576 591	7 106 746	0	52,3	38,4
16	DESZCZNO	2	22 636 868	8 360 046	0	36,9	36,9
17	GÓRZYCA	2	16 851 898	8 356 071	0	49,6	46,2
18	GUBIN	2	19 071 995	0	0	0,0	0,0
19	KŁODAWA	2	20 008 248	11 016 605	0	55,1	55,1
20	KOLSKO	2	9 108 511	4 940 492	48 083	54,2	44,8
21	KRZESZYCE	2	13 983 771	7 444 107	100 685	53,2	46,9
22	LIPINKI ŁUŻYCKIE	2	8 455 559	5 569 853	0	65,9	42,9
23	LUBISZYN	2	18 586 283	5 911 014	111 026	31,8	31,8
24	LUBRZA	2	19 142 651	3 204 335	0	16,7	0,0
25	ŁAGÓW	2	22 980 728	2 017 084	0	8,8	8,8
26	MASZEWO	2	7 872 171	1 300 000	0	16,5	16,5
27	NIEGOSŁAWICE	2	14 157 587	4 170 000	0	29,5	5,4
28	NOWA SÓL	2	18 551 202	6 618 932	875 682	35,7	35,7
29	OTYŃ	2	17 048 955	6 801 480	0	39,9	35,2
30	PRZEWÓZ	2	10 603 584	2 548 399	0	24,0	21,2

Lp.	Nazwa jednostki	Typ	Dochody wykonane	Zobowiązania		Relacje do dochodów	
				ogółem	w tym: zobowiązania wymagalne	zadłużenia ogółem	zadłużenia z wyłączeniem
				w zł		%	
1	2	3	4	5	6	7	8
31	PRZYTOCZNA	2	21 181 439	6 066 916	0	28,6	21,3
32	PSZCZEW	2	17 503 628	5 072 274	32 274	29,0	29,0
33	SANTOK	2	22 088 605	7 270 000	0	32,9	32,9
34	SIEDLISSKO	2	13 484 541	7 329 826	188 235	54,4	49,0
35	SKAPE	2	15 953 588	8 857 739	84 679	55,5	50,7
36	SŁOŃSK	2	12 642 556	9 576 829	0	75,8	25,9
37	STARE KUROWO	2	11 867 462	4 007 985	0	33,8	26,4
38	SZCZANIEC	2	11 131 875	5 614 393	0	50,4	13,2
39	ŚWIDNICA	2	21 007 133	6 814 880	17 116	32,4	27,1
40	TRZEBIECHÓW	2	9 347 952	3 272 014	0	35,0	9,6
41	TRZEBIEL	2	16 117 408	2 723 543	4 563	16,9	13,7
42	TUPLICE	2	8 190 307	2 829 040	19 713	34,5	34,5
43	WYMIARKI	2	6 161 174	4 563 722	364	74,1	41,3
44	ZABÓR	2	10 089 814	980 879	0	9,7	9,7
45	ZIELONA GÓRA	2	47 436 212	24 574 574	38 431	51,8	50,9
46	ZWIERZYN	2	15 468 859	9 653 128	179 574	62,4	16,0
47	ŻAGAŃ	2	19 319 683	0	0	0,0	0,0
48	ŻARY	2	28 284 766	1 370 000	0	4,8	4,8
49	BABIMOST	3	23 496 918	12 133 103	0	51,6	13,1
50	BYTOM ODRZAŃSKI	3	15 961 058	5 331 098	0	33,4	31,2
51	CYBINKA	3	17 750 313	5 302 408	43 108	29,9	29,9
52	CZERWIEŃSK	3	37 610 302	13 840 888	13 926	36,8	0,0
53	DOBIEGNIEW	3	21 347 910	10 805 214	0	50,6	34,2
54	DREZDENKO	3	42 807 322	13 000 000	0	30,4	30,4
55	IŁOWA	3	20 173 825	4 646 755	150 721	23,0	12,4
56	JASIEŃ	3	18 216 129	7 804 133	363 896	42,8	33,3
57	KARGOWA	3	14 576 954	5 850 950	0	40,1	19,8
58	KOŻUCHÓW	3	50 577 689	22 590 572	0	44,7	44,7
59	KROSNO ODRZAŃSKIE	3	50 089 229	29 239 812	260 018	58,4	6,5
60	LUBNIEWICE	3	14 027 521	4 475 477	15 297	31,9	31,9
61	LUBSKO	3	54 599 095	39 069 954	418 828	71,6	54,4
62	MAŁOMICE	3	16 538 168	7 924 411	21 159	47,9	47,9

Lp.	Nazwa jednostki	Typ	Dochody wykonane	Zobowiązania		Relacje do dochodów	
				ogółem	w tym: zobowiązania wymagalne	zadłużenia ogółem	zadłużenia z wyłączeniem
				w zł		%	
1	2	3	4	5	6	7	8
63	MIĘDZYRZECZ	3	60 265 125	17 764 346	175 750	29,5	21,7
64	NOWE MIASTECZKO	3	21 261 222	10 858 790	13 883	51,1	31,5
65	NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI	3	29 655 873	9 618 518	69 643	32,4	32,4
66	OŚNO LUBUSKIE	3	23 504 287	12 356 837	53 253	52,6	52,6
67	RZEPIN	3	28 842 523	10 084 369	0	35,0	15,3
68	SKWIERZYNA	3	38 033 210	16 598 721	107 947	43,6	43,6
69	SŁAWA	3	37 641 730	17 205 094	0	45,7	43,0
70	SŁUBICE	3	54 314 600	36 889 753	253 040	67,9	59,7
71	STRZELCE KRAJEŃSKIE	3	43 318 282	16 860 000	0	38,9	38,5
72	SULECHÓW	3	76 101 453	29 377 925	0	38,6	38,6
73	SULĘCIN	3	41 615 013	20 756 980	0	49,9	49,9
74	SZLICHTYNGOWA	3	14 442 992	6 601 094	0	45,7	43,8
75	SZPROTAWA	3	55 095 947	28 799 261	601 061	52,3	52,3
76	ŚWIEBODZIN	3	70 116 489	13 926 495	1 752	19,9	19,9
77	TORZYM	3	18 662 114	7 782 902	1 327 115	41,7	30,5
78	TRZCIEL	3	17 113 686	5 884 035	0	34,4	25,3
79	WITNICA	3	48 158 142	26 005 590	0	54,0	52,8
80	WSCHOWA	3	55 477 851	19 400 000	0	35,0	35,0
81	ZBASZYNEK	3	21 263 284	11 177 881	0	52,6	23,3
82	Gorzów Wielkopolski	0	417 738 867	169 608 082	8 082	40,6	40,6
83	Zielona Góra	0	467 580 374	224 374 558	227	48,0	44,9
84	gorzowski	0	60 490 036	23 530 000	0	38,9	38,9
85	krośnieński	0	54 158 013	26 313 400	398 338	48,6	48,6
86	międzyrzecki	0	51 886 953	8 650 583	0	16,7	14,4
87	nowosolski	0	82 294 819	19 945 365	0	24,2	24,2
88	stubicki	0	41 090 216	22 545 150	0	54,9	54,9
89	strzelecko-drezdenecki	0	41 095 182	14 850 100	0	36,1	34,5
90	sulęciński	0	35 831 495	17 610 000	0	49,1	49,1
91	świebodziński	0	58 940 553	33 135 017	260	56,2	56,2
92	wschowski	0	34 241 172	12 000 000	0	35,0	35,0
93	zielonogórski	0	64 512 923	22 389 313	156	34,7	34,7
94	żagański	0	73 097 664	42 764 509	0	58,5	58,5

Lp.	Nazwa jednostki	Typ	Dochody wykonane	Zobowiązania		Relacje do dochodów	
				ogółem	w tym: zobowiązania wymagalne	zadłużenia ogółem	zadłużenia z wyłączeniem
				w zł		%	
1	2	3	4	5	6	7	8
95	żarski	0	86 484 967	49 655 582	94	57,4	54,3
96	woj. samorządowe	0	475 304 786	173 358 566	1 117 677	36,5	36,5
	Ogółem		4 230 626 155	1 712 194 137	8 648 513	40,47%	35,78%
	woj. samorządowe		475 304 786	173 358 566	1 117 677	36,47%	36,47%
	Miasta na pr. Powiatu		885 319 241	393 982 640	8 309	44,50%	42,86%
	Powiaty		684 123 994	293 389 019	398 847	42,89%	42,22%
	Miasta		398 521 823	132 741 533	1 528 715	33,31%	25,88%
	Miasta i Gminy		1 152 656 253	499 963 363	3 890 397	43,37%	34,70%
	Gminy		634 700 059	218 759 015	1 704 569	34,47%	26,62%

Tabela 2. Spłata zadłużenia w zaznaczonych jednostkach (plan) - za IV kwartały 2010 roku

LP	Nazwa jednostki	Typ	Dochody ogółem		Spłata (rozchody + obsł. długu)		Wskaźnik (5:4) w %	Rozchody na realizację prog. i proj. UE w złotych	Wskaźnik (5-7:4) w %
			Plan	Plan	Plan	Plan			
			w złotych	w złotych	w %	w %			
1	2	3	4	5	6	7	8		
1	woj. samorządowe	0	508 159 617,00	13 269 768,00	2,61	0,00	2,61		
2	Gorzów Wielkopolski	0	421 809 972,00	31 423 000,00	7,45	0,00	7,45		
3	Zielona Góra	0	485 874 901,00	28 375 995,00	5,84	1 401 000,00	5,55		
4	gorzowski	0	74 762 246,00	2 487 037,00	3,33	0,00	3,33		
5	krośnieński	0	57 747 751,00	3 983 208,00	6,90	0,00	6,90		
6	międzyrzecki	0	50 226 195,00	1 929 950,00	3,84	532 695,00	2,78		
7	nowosolski	0	84 972 356,00	2 261 657,00	2,66	0,00	2,66		
8	ślubicki	0	41 709 369,00	2 715 000,00	6,51	0,00	6,51		
9	strzelecko-drezdenecki	0	41 227 795,00	4 445 419,00	10,78	0,00	10,78		
10	sulęciński	0	45 471 388,66	2 471 000,00	5,43	0,00	5,43		
11	świebodziński	0	62 783 815,00	8 969 438,00	14,29	122 559,00	14,09		
12	wschowski	0	34 425 793,00	1 996 500,00	5,80	0,00	5,80		
13	zielonogórski	0	65 271 873,00	8 379 944,00	12,84	0,00	12,84		
14	żagański	0	70 160 543,00	5 072 398,00	7,23	0,00	7,23		
15	żarski	0	85 992 232,74	6 977 873,00	8,11	0,00	8,11		
16	GOZDNICA	1	10 960 596,00	1 097 600,00	10,01	0,00	10,01		
17	GUBIN	1	54 058 096,00	6 522 119,00	12,07	174 768,00	11,74		
18	KOSTRZYN	1	54 784 620,56	4 125 853,00	7,53	0,00	7,53		
19	ŁĘKNICA	1	9 663 369,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
20	NOWA SÓL	1	108 943 609,00	3 695 175,00	3,39	0,00	3,39		
21	ŻAGAŃ	1	60 138 960,41	1 751 185,12	2,91	0,00	2,91		
22	ŻARY	1	100 263 825,00	4 395 000,00	4,38	0,00	4,38		
23	BLEDZEW	2	12 061 409,73	926 969,05	7,69	216 133,05	5,89		
24	BOBROWICE	2	10 736 800,00	35 000,00	0,33	0,00	0,33		
25	BOGDANIEC	2	18 075 942,50	1 400 000,00	7,75	720 000,00	3,76		
26	BOJADŁA	2	8 525 080,00	15 000,00	0,18	0,00	0,18		
27	BRODY	2	8 909 387,00	218 000,00	2,45	0,00	2,45		
28	BRZEŹNICA	2	10 397 050,18	231 295,00	2,22	0,00	2,22		
29	BYTNICA	2	9 456 661,26	2 091 204,00	22,11	1 920 000,00	1,81		
30	DAŹBIE	2	13 554 323,33	913 704,00	6,74	0,00	6,74		

LP	Nazwa jednostki	Typ	Dochody ogółem	Splata (rozchody + obsł. długu)	Wskaźnik (5:4)	Rozchody na realizację prog. i proj. UE	Wskaźnik (5-7:4)		
			Plan	Plan		w %		w złotych	w %
			w złotych	w złotych					
1	2	3	4	5	6	7	8		
31	DESZCZNO	2	22 737 990,18	1 060 582,78	4,66	0,00	4,66		
32	GÓRZYCA	2	16 899 058,00	1 465 617,00	8,67	0,00	8,67		
33	GUBIN	2	19 354 902,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
34	KŁODAWA	2	21 291 540,00	1 626 663,00	7,64	0,00	7,64		
35	KOLSKO	2	9 311 391,00	1 016 316,00	10,91	549 520,00	5,01		
36	KRZESZYCE	2	14 574 753,41	1 452 746,46	9,97	38 336,00	9,70		
37	LIPINKI ŁUŻYCKIE	2	8 690 509,00	399 024,00	4,59	0,00	4,59		
38	LUBISZYN	2	17 624 505,03	1 941 381,23	11,02	0,00	11,02		
39	LUBRZA	2	22 897 512,00	469 848,53	2,05	340 453,53	0,57		
40	ŁAGÓW	2	23 871 250,13	498 880,00	2,09	0,00	2,09		
41	MASZEWO	2	10 530 261,00	24 700,00	0,23	0,00	0,23		
42	NIEGOŚLAWICE	2	15 822 450,00	964 000,00	6,09	0,00	6,09		
43	NOWA SÓL	2	19 163 367,00	2 567 897,92	13,40	299 058,00	11,84		
44	OTYŃ	2	17 620 139,00	719 345,00	4,08	0,00	4,08		
45	PRZEWÓZ	2	10 924 450,00	676 220,00	6,19	0,00	6,19		
46	PRZYTOCZNA	2	21 035 496,29	435 012,00	2,07	0,00	2,07		
47	PSZCZEW	2	16 824 227,00	25 200,00	0,15	0,00	0,15		
48	SANTOK	2	23 872 865,63	980 000,00	4,11	0,00	4,11		
49	SIEDLIKO	2	16 277 220,19	2 242 968,00	13,78	1 154 301,00	6,69		
50	SKĄPE	2	16 959 898,00	2 307 940,00	13,61	1 354 140,00	5,62		
51	SŁOŃSK	2	13 132 927,00	1 332 295,00	10,14	0,00	10,14		
52	STARE KUROWO	2	12 086 944,57	511 207,00	4,23	0,00	4,23		
53	SZCZANIEC	2	11 567 647,70	273 000,00	2,36	0,00	2,36		
54	ŚWIDNICA	2	21 442 611,00	1 028 690,00	4,80	99 200,00	4,33		
55	TRZEBIECHÓW	2	10 235 999,88	1 136 306,39	11,10	0,00	11,10		
56	TRZEBIEL	2	14 749 068,00	680 608,00	4,61	0,00	4,61		
57	TUPLICE	2	8 250 638,32	857 902,00	10,40	0,00	10,40		
58	WYMIARKI	2	6 140 159,00	340 700,00	5,55	0,00	5,55		
59	ZABÓR	2	11 271 734,21	286 750,00	2,54	0,00	2,54		
60	ZIELONA GÓRA	2	49 443 416,00	5 966 667,00	12,07	0,00	12,07		
61	ZWIERZYN	2	19 721 019,13	3 995 000,00	20,26	3 509 953,00	2,46		
62	ŻAGAŃ	2	18 294 183,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
63	ŻARY	2	28 663 035,00	50 000,00	0,17	0,00	0,17		

LP	Nazwa jednostki	Typ	Dochody ogółem		Splata (rozchody + obsł. długu)		Wskaźnik (5:4)	Rozchody na realizację prog. i proj. UE	Wskaźnik (5-7:4)
			Plan	Plan	Plan	Plan			
			w złotych	w złotych	w %	w złotych	w %		
1	2	3	4	5	6	7	8		
64	BABIMOST	3	23 789 396,21	1 410 254,28	5,93	944 836,00	1,96		
65	BYTOM ODRZAŃSKI	3	17 641 915,00	611 099,00	3,46	356 099,00	1,45		
66	CYBINKA	3	18 724 285,38	1 295 000,00	6,92	0,00	6,92		
67	CZERWIŃSK	3	39 420 877,00	2 402 579,00	6,09	1 452 062,00	2,41		
68	DOBIEGNIEW	3	26 088 412,00	993 987,00	3,81	0,00	3,81		
69	DREZDENKO	3	43 524 938,00	2 855 254,00	6,56	0,00	6,56		
70	IŁOWA	3	20 258 992,00	233 613,00	1,15	116 000,00	0,58		
71	JASIEŃ	3	19 994 755,45	1 217 162,00	6,09	953 362,00	1,32		
72	KARGOWA	3	14 582 817,00	78 000,00	0,53	0,00	0,53		
73	KOŻUCHÓW	3	53 781 069,43	4 557 277,00	8,47	0,00	8,47		
74	KROSNO ODRZAŃSKIE	3	52 473 932,00	4 165 000,00	7,94	0,00	7,94		
75	LUBNIEWICE	3	14 546 289,97	2 550 208,00	17,53	1 600 000,00	6,53		
76	LUBSKO	3	55 695 219,00	4 904 233,00	8,81	0,00	8,81		
77	MAŁOMICE	3	17 792 433,00	757 607,00	4,26	0,00	4,26		
78	MIĘDZYRZECZ	3	61 383 464,00	3 647 537,00	5,94	733 344,00	4,75		
79	NOWE MIASTECZKO	3	22 282 936,54	1 962 000,00	8,80	37 500,00	8,64		
80	NOWOGRÓD BOBRZAŃSKI	3	29 283 872,00	3 102 200,00	10,59	0,00	10,59		
81	OŚNO LUBUSKIE	3	25 362 926,00	1 943 765,00	7,66	0,00	7,66		
82	RZEPIN	3	30 352 623,54	1 785 606,00	5,88	1 203 662,00	1,92		
83	SKWIERZYNA	3	41 025 935,47	2 891 158,00	7,05	0,00	7,05		
84	SŁAWA	3	38 692 957,00	1 997 746,00	5,16	0,00	5,16		
85	SŁUBICE	3	57 091 187,00	4 963 806,00	8,69	0,00	8,69		
86	STRZELCE KRAJEŃSKIE	3	43 140 116,09	2 440 000,00	5,66	200 000,00	5,19		
87	SULECHÓW	3	76 996 254,00	3 612 092,00	4,69	0,00	4,69		
88	SULĘCIN	3	43 173 500,00	5 628 200,00	13,04	0,00	13,04		
89	SZLICHTYNGOWA	3	14 540 049,00	1 930 815,00	13,28	279 000,00	11,36		
90	SZPROTAWA	3	58 194 033,00	4 253 026,00	7,31	0,00	7,31		
91	ŚWIEBODZIN	3	72 715 286,00	972 880,00	1,34	0,00	1,34		
92	TORZYM	3	20 419 043,00	1 090 000,00	5,34	0,00	5,34		
93	TRZCIEL	3	17 192 477,00	1 824 293,00	10,61	200 000,00	9,45		
94	WITNICA	3	53 348 685,00	2 065 623,00	3,87	139 200,00	3,61		
95	WSCHOWA	3	54 887 900,00	3 121 000,00	5,69	234 452,00	5,26		
96	ZBĄSZYNEK	3	22 526 415,00	1 422 340,00	6,31	293 435,00	5,01		

LP	Nazwa jednostki	Typ	Dochody ogółem		Spłata (rozchody + obsł długu)		Wskaźnik (5:4) w %	Rozchody na realizację prog. i proj. UE w złotych	Wskaźnik (5-7:4) w %
			Plan	Plan	Plan	Plan			
			w złotych	w złotych	w %	w %			
1	2	3	4	5	6	7	8		
97	Celowy Związek Gmin CZG - 12	Z	0,00	0,00	-	0,00	-		
98	Łużycki Związek Gmin w Żarach	Z	0,00	0,00	-	0,00	-		
99	Międzygminny Zw. Gospodarki Odpadami Komun."Odra-Nysa-Bóbr"	Z	0,00	0,00	-	0,00	-		
100	Turystyczny Związek Gmin w Lubniewicach	Z	0,00	0,00	-	0,00	-		
101	Związek Celowy Gmin	Z	0,00	0,00	-	0,00	-		
104	Związek Międzygminny Wodociągów i Kanalizacji Wiejskich	Z	0,00	0,00	-	0,00	-		
105	Związek Międzygminny Odra-Warta""	Z	0,00	0,00	-	0,00	-		
	Razem:		4 393 333 736,12	268 195 118,76	6,10	21 175 068,58	5,62		
	Razem Pow. Grodzkie:		907 684 873,00	59 798 995,00	6,59	1 401 000,00	6,43		
	Razem Pow. Ziemskie:		714 751 357,40	51 689 424,00	7,23	655 254,00	7,14		
	Razem Miasta:		398 813 075,97	21 586 932,12	5,41	174 768,00	5,37		
	Razem Gminy:		662 999 821,67	43 164 639,36	6,51	10 201 094,58	4,97		
	Razem Miasta i Gminy:		1 200 924 991,08	78 685 360,28	6,55	8 742 952,00	5,82		
	Razem M, G, MiG		2 262 737 888,72	143 436 931,76	6,34	19 118 814,58	5,49		
	Związki międzygminne:		0,00	0,00	-	0,00	-		